

**UCHWAŁA NR XV/134/19
RADY MIEJSKIEJ W KROŚNIE ODRZAŃSKIM**

z dnia 28 listopada 2019 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie
Krosno Odrzańskie na 2020 rok.**

Na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 i 2244 oraz z 2019 r. poz. 730) uchwała się:

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
W GMINIE KROSNO ODRZAŃSKIE NA ROK 2020**

I. Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych większość osób pijących alkohol spożywa go w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Jednak kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w tej grupie znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie. Szkody powodowane przez alkoholizm, jak i ryzykowne oraz szkodliwe spożywanie alkoholu występują w wielu wymiarach: jednostkowym – oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących, społecznym – negatywnie oddziałują na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, nierzadko występuje zjawisko przemocy w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie, ekonomicznym – wysokie koszty leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, spadek wydajności pracy, przedwczesna umieralność. Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Polska należy do grona nielicznych krajów europejskich, w których spożycie alkoholu wzrasta. Świadomość tego, że trzeba ograniczyć spożywanie alkoholu dominuje w krajach Starego Kontynentu, natomiast w Polsce ciągle panuje przekonanie, że mamy z tego więcej korzyści niż strat. Obecne spożycie alkoholu w Polsce, które przekroczyło w zeszłym roku 10 litrów czystego alkoholu na mieszkańca, jest najwyższe od XIX wieku. Według badań 85% Polaków pije alkohol, taki sam odsetek występuje również wśród nastolatków. Najwyższe spożycie osiągamy między 20. a 40. rokiem życia. W Polsce wśród mężczyzn spożycie alkoholu spada wraz ze wzrostem wykształcenia, natomiast u kobiet ta zależność jest odwrotna. Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie prowadzi często do podejmowania innych zachowań ryzykownych i zaburza proces rozwojowy. Wśród szkód można wymienić np. upośledzenie czynności poznawczych: koncentracji uwagi, zapamiętywania, uczenia się, kontroli emocji. Według wyników społecznej diagnozy lokalnej, przeprowadzonej na zlecenie krośnieńskiego samorządu, wśród uczniów klas V, VI, VII i VIII szkół podstawowych, piwo dla co trzeciego z nich nie stanowi żadnego problemu i w ciągu ostatniego roku sięgnęło po nie 15,6% uczniów, częściej chłopcy (17,3%) niż dziewczęta (14,0%). Wino musujące jest alkoholem najbardziej popularnym wśród młodych ludzi. W ciągu ostatniego roku przynajmniej raz spożyło go 17,8% uczniów (dziewczęta – 15,8%; chłopcy – 19,9%), a przynajmniej raz na miesiąc – 14,2%. Wódka, podobnie jak wino, nie jest tak bardzo popularnym alkoholem, chociaż co dziesiąty uczeń szkoły podstawowej sięgnął po ten alkohol w ciągu ostatniego roku (9,6%). Analizy porównawcze badań realizowanych w szkołach potwierdzają, że picie alkoholu przez młodzież jest bezpośrednio związane

z obserwowaniem negatywnych zachowań rodziców. Wpływ mają także ustalone przez rodziców zasady dotyczące picia alkoholu oraz przekonanie młodych ludzi o tym, czy rodzice akceptują lub nie picie przez nich alkoholu. Podobny mechanizm funkcjonuje także w grupie rówieśniczej. Młodzież, która na co dzień spotyka się z eksperymentującymi rówieśnikami, sama będzie sięgać po używki i substancje niebezpieczne. Na przełomie 5 ostatnich lat (2014-2018) do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krośnie Odrzańskim wpłynęły 199 wnioski o leczenie odwykowe wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. W związku z powyższymi zagrożeniami, Gmina Krosno Odrzańskie prowadzi szereg działań ukierunkowanych na aktywne przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym oraz minimalizowanie tych, które już występują. Poniższy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy, a działania podejmowane na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol są skierowane do wszystkich mieszkańców - również tych niepijących. Będą wśród nich między innymi osoby dorosłe, młodzież, dzieci, kierowcy, kobiety w ciąży, sprzedawcy alkoholu, nauczyciele. Polityka wobec problemów alkoholowych dotyczy całej populacji, a nie tylko grupy osób uzależnionych. Zgodnie z nowoczesnym podejściem do problematyki alkoholowej nie przypisuje się szkód wyrządzanych przez alkohol wyłącznie alkoholikom i osobom pijącym alkohol, lecz całej społeczności, ponieważ na szkody związane z alkoholem jest narażony każdy. Inicjowane Programem działania przebiegać będą w ścisłej współpracy różnych podmiotów począwszy od placówek oświatowych, poprzez pomoc społeczną, służbę zdrowia, instytucje strzegące porządku publicznego i przestrzegania prawa, aż do organizacji pozarządowych, które to poprzez swoje doświadczenie i zaangażowanie stanowią integralną część systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

II. Cele, priorytety i zadania.

§ 1. Celem programu jest:

1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu poprzez:

a) utrzymanie współpracy z ośrodkami leczenia odwykowego świadczącymi usługi na rzecz osób dotkniętych problemem alkoholowym poprzez:

- dofinansowanie programów terapeutycznych podstawowych i pogłębionych w postaci zajęć z zakresu psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych oraz dla osób doświadczających i stosujących przemoc domową,
- dofinansowanie kształcenia, obowiązkowych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień oraz superwizji klinicznej dla pracowników leczenia odwykowego,
- doposażenie placówek leczenia odwykowego w podstawowe sprzęty,
- finansowanie zajęć terapeutycznych i pozaterapeutycznych dla młodzieży i ich rodziców/opiekunów,
- dofinansowanie wyposażenia placówki na potrzeby prowadzenia programów terapeutycznych i profilaktycznych dla młodzieży,

- zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów placówki terapeutycznej,
 - dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnienia,
- b) wspieranie działalności środowisk wzajemnej pomocy – klubów abstynenckich i wspólnot Anonimowych Alkoholików, Grup Rodzinnych Al-Anon / Al-Ateen, Dorosłych Dzieci Alkoholików;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
- a) zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osoby uzależnionej,
 - b) pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym,
 - c) pomoc psychologiczna i psychoterapia dla osób z syndromem dorosłych dzieci alkoholików (DDA),
 - d) pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym - tworzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlic, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci, w tym finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do tych świetlic,
 - e) finansowanie prowadzenia zajęć opartych na pisemnych konspektach i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
 - f) finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach pomocy dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym,
 - g) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, którzy są zatrudnieni w tego typu placówkach lub deklarują gotowość podjęcia tego typu pracy,
 - h) organizowanie i/lub finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych,
 - i) zwiększanie skuteczności interwencji wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodziny, powodowanych przez picie alkoholu poprzez organizowanie szkoleń, porad, konferencji, przygotowanie odpowiednich materiałów informacyjno–edukacyjnych związanych z procedurą „Niebieskiej Karty”,
 - j) wspieranie pracy Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - k) organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie za pośrednictwem lokalnych mediów;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez:
- a) kontynuację i wdrażanie nowych profesjonalnych programów profilaktycznych w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach oraz zakup niezbędnych pomocy do ich realizacji,
 - b) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,
 - c) edukację publiczną w zakresie problematyki alkoholowej (prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, organizowanie festynów, happeningów, pikników, konferencji prasowych, debat w lokalnych mediach),
 - d) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
 - e) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży,

- f) realizację pozalekcyjnych zajęć sportowych jako elementu strategii profilaktycznej,
 - g) wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się,
 - h) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia,
 - i) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla wychowawców, nauczycieli, pedagogów, psychologów i pracowników socjalnych,
 - j) wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie,
 - k) organizowanie programów psychokorekcyjnych dla kierowców zatrzymanych za jazdę w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu,
 - l) podnoszenie kompetencji zawodowych przedstawicieli służb kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi,
 - m) inicjowanie działań na rzecz współpracy służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w miejscach publicznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez:
- a) współfinansowanie na wnioski instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych, jednostek organizacyjnych, projektów dotyczących realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rzecz mieszkańców Gminy Krosno Odrzańskie takich jak:
 - organizacja zajęć integracyjnych i wyrównywanie szans rozwojowych,
 - organizacja wypoczynku w formie „zielonej szkoły”, obozów,
 - organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe,
 - organizacja festynów, imprez z zakresu turystyki kwalifikowanej oraz imprez rekreacyjno-sportowych mających na celu przeciwdziałanie alkoholizmowi,
 - organizacja konferencji i sympozjów na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami, uwzględniających metody profilaktyki i sposoby rozwiązywania problemów w tym zakresie,
 - wyjazdy do teatru, kina, muzeum, skansenu, spotkania autorskie, konkursy wiedzy, zajęcia plastyczne,
 - realizacja spektakli profilaktycznych,
 - organizowanie spotkań z prelegentami dla rodziców,
 - pomoc logopedyczna i psychologiczna,
 - instalacja systemu kamer w miejscach szczególnie zagrożonych patologiami,
 - budowa placów zabaw dla dzieci i innych miejsc aktywności fizycznej będących alternatywą spędzania czasu wolnego,

- b) dofinansowanie bieżącej działalności najbliższej izby wytrzeźwień oraz pokrycie wydatków związanych z obsługą medyczną pacjentów izby z terenu Gminy Krosno Odrzańskie w wysokości nie większej niż 1,5% budżetu przeznaczanego na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w Gminie, na podstawie zawartego porozumienia;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:
- a) prowadzenie przez członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych doraźnych kontroli punktów sprzedaży i reklamy napojów alkoholowych,
 - b) powiadamianie organów ścigania o naruszeniach zasad sprzedaży i reklamy napojów alkoholowych.

§ 2. Harmonogram realizacji programu:

- 1) spotkania z podmiotami realizującymi zadania wynikające z programu do 30.01.2020 roku;
- 2) pomoc podmiotom realizującym zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prowadzących działalność edukacyjną i terapeutyczną poprzez ogłoszenie konkursu na realizację zadań do 15.03.2020 roku;
- 3) przedłożenie do 30.11.2020 roku Radzie Miejskiej do uchwalenia projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 w Gminie Krosno Odrzańskie;
- 4) analiza realizacji programów z oceną efektów merytorycznych - sprawozdanie do 30.03.2021 roku;
- 5) rozpatrywanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych indywidualnych spraw z zakresu leczenia odwykowego osób uzależnionych – zadanie ciągle.

§ 3. Program realizowany jest przez Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Krosno Odrzańskie.

§ 4. Z tytułu realizacji zadań określonych programem ustala się wynagrodzenie na podstawie umowy zlecenia:

- 1) dla przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego oraz protokolanta Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w kwocie 200,00 zł brutto za każdy dzień posiedzenia a także za każdy dzień kontroli związanej z realizacją programu;
- 2) dla pozostałych członków Komisji w kwocie 160,00 zł brutto za każdy dzień posiedzenia, a także za każdy dzień kontroli związanej z realizacją programu.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Krosna Odrzańskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Tomasz Rogowski

